

Te Groningen moet ons terrein nader worden aangewezen. Dat wij zeggen, dat zal precies worden aangewezen voor welk deel van dit grote stuk der Kerk zal hebben te zorgen.

In die 3 jaren kunnen we zelf ook bedaard onderzoeken en overwegen, welk deel we voor onze rekening zouden kunnen nemen.

En met het resultaat van onze overweging in deze *aan* zal men ter Synode van Groningen rekenen.

En wat nu aangaat de noodige kennis en bekwaamheden?

Och, elk die iets van de zaken afweet, weet dan ook, dat van *niet* een Vereeniging voor de Zending in ons land de bestuurders de eerste maal zijn opgetreden in de meening, dat zij nu de zaken wel wisten en wel bekwaam waren, om dit werk te besturen. Integendeel. Zij hebben allen hun onkunde en onbekwaamheid beleiden, maar ook betuigd, dat de Heide van Christus hun dring, om te gehoorzamen aan het bevel en steunend op de beloften den arbeid te aanvaarden.

En ook nu nog is er geen enkel Bestuur, dat tot in zijn laatste man bestaet uit enkel zaakkundigen en dit kon evenmin gered van de 17 Deputaten op de laatste Synode gedelegeerd.

Op die wijze en op die voorwaarde kan dus onze kerkeraad ook wel de taak aanvaarden.

Ook heeft de kerkeraad besloten, om dezen zoo gewichtigen en heiligen arbeid te aanvaarden.

En het eenige waarover — terwijl ik deze regelen schrijf — nog besloten moet worden is een bijkomstige naam vervat in een voorstel van een der broeders.

Het was een plechtig oogenblik, als aan het einde eener discussie, die bijna drie vergaderingen had in beslag genomen, de kerkeraad oprees, om eerlijk stemde des Heeren aangezicht niet gebied te zoeken, en daarna tot de stemming overging.

Geve de Heere op dat besluit nu kennelijk zijn goedkeuring en zijn zegen te ervaren tot vertroosting van zijn kerk, tot verbreiding van zijn Evangelie, tot redding van zielen, tot eere van zijn grooten Naam.

We verheugen ons hartelijk in dit klok besluit.

Taat Amsterdam nu volgen, om een Dienaar af te vaardigen naar Djocjo, zoo daar het Hospitaal komt.

En dan zal broeder Lion Cachet wel zorgen, dat Rotterdam niet achterblijft.

Aldus geraken we op den goeden weg.

Officiële Berichten.

Met verkorting uit het Kerkblad van 12 Maart.
DEP. CORR. MET DE OVERHEID.

L. S.
Deputaten van de Gereformeerde kerken voor de Correspondentie met de Hooge Overheid vestigen de aandacht van kerkeraaden op het volgende:

Menige kerkeraad ontving in de vorige maand van den ontvanger der directe belastingen een aanslagbillet om een zekere som grondbelasting te betalen voor kerk, of voor pastorie, of voor beiden, over het jaar 1897. Staen echter die beslissingen niet op naam van *de* of *meer* kerkeraaden, of op naam van een vereeniging, of op naam van de kerkelijke kas, maar op naam van de Gereformeerde kerk (of de gemeente) zelve, dan geschiedt die aanslag onwettig en kan de kerk er vrij van komen. Vanwaar dat de jongste Generale Synode van Middelburg, zie no. 6 van art. 178 harer acta, besloot: *alle kerkeraaden er op te wijzen, dat zij voor kerk en pastorie, die op naam hunner kerken staan, overeenkomstig art. 256 der Wet van 26 Mei 1879, vrijdom van grondbelasting kunnen verkrijgen.*

Naar dat art. der wet kan ook verkregen worden voor gebouwen, uitsluitend dienende voor kerk, alsmede voor begrafsplaatsen.

Om een of ander te verkrijgen heeft de kerkeraad:

a. van den betrokken ontvanger te vragen een dubbel van zijn aanslagbillet;
b. een adres, op ongezegeld papier, op te stellen, in hoofdzaak, van den volgende inhoud:
Aan Gedeputeerde Staten van de Provincie

De kerkeraad van de Gereformeerde kerk te, als zoodanig wettig bij de Regeering bekend naar de Wet van 10 Sept. 1853 (*Statutblad* no. 102), neemt door dezen de vrijheid, onder overlegging van een dubbel van het aanslagbillet, op grond van art. 51 no. 1 der Wet van 26 Mei 1879 (*Statutblad* no. 82), Uw college beleefde te verzoeken hem ontheffing en verdere vrijstelling van dien aanslag te verlenen, aangezien hij dezen in strijd acht met letter b [en c] annex de laatste alinea van art. 25 der genoemde Wet.

Met verschuldigde hoogachting,
namens den Kerkeraad voornoemd,
..... Voorzitter,
..... Scriba.

den Maart 1897.

c. beide stukken in één couvert op te zenden binnen 3 maanden na de afkondiging van het kohier (zie voor dezen datum achterop het belastingbillet) onder het volgende adres: Aan Gedeputeerde Staten van de Provincie te

Aann. Van letter c. der wet mag in het adres dan alleen sprake zijn, wanneer ook of slechts ontheffing wordt bevestigd. Het wordt gevraagd. Voor kerk, pastorie of kosterwoning is het voldoende dat in het adres letter b wordt vermeld.

Namens Deputaten voornoemd,
M. NOORDZIJN, Scriba.

Deputaten, door de Generale Synode van 1896 belast met het nasien der rekening en verantwoording van den Quaestor Missionis, brengen ter kennis van de Gereformeerde kerken, dat zij de gelden, fondsen en boeken met beschieden tot 30 September 1896 hebben nagezien en in orde bevonden.

J. FLESCHE,
R. PRENT VAN DALEN,
J. C. VAN SCHAIK JEN.
Amsterdam, 10 Maart 1897.

Buitenland.

II

Melanchthon. Luther heeft eenmaal getuigd: «Wat wij van de wetenschappen en van ware filosofie weten, dat danken wij aan Philippus»; en aan het eind van zijn leven schreef hij: «Wat God door dit zijn werktuig op het gebied der wetenschap gewerkt heeft, betuigen zijne werken genoegzaam.» Is de verdienste van Melanchthon ten opzichte van de wetenschap in het algemeen en van de theologie in het bijzonder zoo groot?

Laat ons trachten een antwoord op deze vraag te geven.

In het begin der zestiende eeuw werden de Duitse Universiteiten druk bezocht. In het

jaar 1500 werden aan de Universiteit te Rostock niet minder dan 188 nieuwe studenten ingeschreven, terwijl 65 promoties voorkwamen. In 1504 werden er 274, in 1514 238 studenten voor het eerst ingeschreven. In 1522 begon dit getal te verminderen en daalde tot 109. In het jaar 1523 begeerden nog slechts 51 jongelieden opname in de rij der studeerenden; dit cijfer daalde steeds meer en werd van 41 gereduceerd tot 15, ja zelfs tot 5. Met de promoties ging het evenzoo; zij kwamen steeds minder voor en daalden van 26 tot 15, 9, 1 en 0.

Waaruit was dit verschijnsel te verklaren? Was er gebrek aan professoren? Immers neen, want 31 mannen verklaarden zich bereid, om de studeerende jongelingschap te leiden op de paden der wetenschap, waaronder acht professoren in de theologie, zeven in de rechten, één in de medicijnen en vijftien mannen, die de z.g. artes humaniores doceerden. Ook bleef de Hertog van Mecklenburg dezelfde belangstelling voor zijn hogeschool houden. Ook trokken de Mecklenburgsche jongelieden niet naar elders om te studeren. Het verschijnsel dat zich te Rostock voorded, is aan alle Universiteiten van Duitschland waargenomen.

In Eufort klaagde men omtrent het jaar 1523: «Onze inrichting is geheel verwoest; 700 diep zijn wij gezonken, dat ons alleen de berisping aan een vroeger geluk overblijft. De hoop naar een eenmaal vernieuwd te zien, is geheel verdwenen.» Uit Freiburg schreef in hetzelfde jaar de beroemde hoogleraar in de rechtsgeleerdheid, Ulrich Zasius: «Ik heb nog slechts zes vaste toehoorders, en deze zijn — Franchen. Er is hier een opmerkelijk gebrek aan studenten, en ik heb geen hoop op beterschap. Bijna heb ik een afkeer van mijn beroep, wijl de wetenschap van het recht zoo veracht wordt.

In Heidelberg klaagde men, dat de toestand der Universiteit zoo ellendig werd en dat er meer professoren dan studenten waren. In Basel hoorde men de klacht: «De Universiteit ligt als dood en begraven neder». Zelfs de Universiteit waarheen men trok, niet alleen om te studeren, maar ook om getuige te zijn van de ommekeer op godsdienstig gebied, door Luther toegespreid, zag de rijen der studenten dunnen.

In het jaar 1520 werden nog 570 studenten voor het eerst ingeschreven; in het volgende jaar nog slechts 295 en in het jaar 1525 nog slechts 201.

Wat was de oorzaak van dit verval? In al de klaagliederen van dien tijd lezen wij, dat het publiek de wetenschap was gaan verachten. «De wetenschap en de zoo zegenrijke schoone kunsten worden bij de meest gewone handwerken achter gezet.» Men houdt de studien louter voor potensmakersgragen, voor penningen, waarmede de kinderen spelen, zoo sprak men. Men berispte, dat de academische graden hier en daar tot spot- en schimpnamen werden, gelijk een oude chroniek van Rostock verhaalt: «In dezen tijd is er, om zoo te zeggen, zulke een groote verwoesting over de academie gekomen, dat, wanneer iemand «doctor» genoemd werd, het was, alsof men hem ik weet niet wat genoemd had.» De verachtung voor de wetenschap was weg.

Waarom was dit toe te schrijven?

De scholastieke methode der Universiteiten, geschied op de leer van Aristoteles, daarbij was het Humanisme opgekomen, en de denkbeelden van Luther waren onder het volk verbreid. Bekend is het, dat Luther een vijand was van de methode, die in die dagen aan alle Universiteiten gold, namelijk die van Aristoteles. De middeneeuwse scholastiek, die den Grieksch wijsgeer als haren meester erkende, werd echter met alle macht bestreden door de Humanisten en niet minder door Luther.

De middeneeuwse scholastiek lokte eindelijk uit door hare spitsvondigheden en haarkloven. De wereldberoemde geleerde Johannes Deens Scotus reisde eenmaal van Oxford naar Parijs, om met andere reusen op het gebied der wetenschap het vraagstuk te bespreken, of de maagd Maria — niet: zonder eenige zonde geweest is, daaromtrent was men het eens, maar — of zij ook zonder eenige zonde geboren was. Op die vraag hadden de geleerden van Parijs niet minder dan 200 wederlegende bewijsgronden opgesteld. Doch Deens Scotus sloste alle moeilijkheden op met een gemakkelijke, gelijk Simson de strikken van Delila verbrak, en hij wist zulk een menigte argumenten aan te halen, dat hij een glansrijke zegepraal behaalde. Zoo ging het ook in de rechtsgeleerdheid. Men disputeerde over de vraag, of het testament, hetwelk Lazarus voor zijn dood gemaakt had, nog geldigheid zou behouden hebben, nadat hij van den doode opgewekt was? Men was de wetenschap van de middeneeuwse moede en Luther niet het minst.

Maar het Humanisme trad op. Het spelen met woorden was men moede; men wilde feiten; men dorstte naar werkelijkheid; men zocht iets waaraan men wat hebben kon. Welnu, in de kerk had men behoefte aan het Woord van God; dat Woord moest uitgelegd; daaraan had de gemeente iets; de haarkloven der scholastiek konden haar niet bouwen. Toen Luther dan ook in 1512 te Wittenberg als hoogleraar in de Godgeleerdheid optrad, bepaalde hij zich uitsluitend tot Schriftuitlegging.

Hij begon met de uitlegging der Psalmen en verklaarde daarna de brieven aan de Romeinen en aan de Galatiërs. De methode van Aristoteles verachtte hij diep, en Melanchthon volgde daarin eerst zijn geestelijken vader, doch ten slotte is ook hij in deze van gevoelen veranderd.

Japan. Het Christendom in Japan. Omtrent den tegenwoordigen toestand der Zending in Japan deelt Dr. Warneck in een zendingstijdschrift het volgende mede:

Reeds gedurende den oorlog met China kon men merken, dat in het land de openbare meening ten gunste van het Christendom gekeerd was. De Christenen namen aandeel aan de patriotische beweging; de Christelijke soldaten muntten uit door dapperheid, terwijl de Christelijke barmhartigheid, in de Lazarets geopenbaard, het vooroordeel wegnam, alsof het Christendom een anti-nationale macht ware. Niet alleen in de Lazarets, maar ook onder de troepen in het veld werd de uitwerking van Bijbels en deelen van Bijbels bereidwillig toegestaan. Vijf Japanse predikanten mochten het leger als veldpredikers volgen, terwijl bijeenkomsten in het hoofdkwartier gehouden werden. Na het einde van den oorlog werden aan het leger, dat te Formosa gestationneerd was, drie Christelijke predikers gezonden. Tusschen de Japanisch-Christelijke soldaten en de Christenen van Formosa werd een recht broederlijke verhouding geboren. Ook is men van plan een Japanse missie onder de Formosanen te organiseren; de patriotische houding van de belijders des Christendoms heeft gemaakt, dat zij meer in de achtung van het publiek geresen zijn. Er was een tijd, dat het Zendingswerk in Japan achteruit ging, maar na die is de vloed weer gekomen, zij het ook langzaam. Er waren in

1895 38710 Japanse Protestantische Christenen, d. i. ongeveer 500 minder dan in 1894.

Deze achteruitgang heeft thans opgehouden; er zijn 426 gemeenten, waarvan er 80 zichzelf onderhouden. 205 jongelieden studeren in de theologie, terwijl er 37 armenschoolen, 27 weeshuizen, 16 hospitalen en 6 asylen voor ouden va3 dagen gevonden worden. Jammer maar, dat zoo veel verschillende kerken in Japan arbeiden, als: Presbyterianen, Methodisten, Episcopalen, enz. De Roomschen tellen op Japan ongeveer 46000 zielen; de Grieken ongeveer 22000. De hoop, dat het gelukken zou om de hogere standen van Japan voor het Christendom te winnen, en de verwachting, dat deze dan weder zouden inwerken op de lagere standen, is wel niet geheel ijdel gebleken, maar toch in zeer kleinen kring zeer ten deele in vervulling gegaan. Meende men, dat het streven naar Europeesche beschaving de uitbreiding van het Christendom zoo bevorderde, hier is men bedrogen uitgekomen. De Zending zal daarom goed doen, gelijk het nu zelf een arbeider van een zendingvereeniging schrijft, voortaan den weg in te slaan, die in de woorden van den Heiland, Matth. 11: 25, afgekend is, waar de Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen der aarde verborgen hebt, en hebt deselve den kinderen geopenbaard. Want heeft men eenmaal de volksmenigte voor het Christendom gewonnen, dan volgen de leiders vanzelf.

Wat het geestelijk leven in de Christelijke gemeenten betreft, zoo is het beeld, dat daarvan opgehangen wordt, meer rijk aan schaduw dan aan licht. Er worden wel schoone trekken, die bewijs geven van een levendig Christendom, megedeeld en ook enkele treftelijke Christenen gekarakteriseerd, maar de klachten over lauwheid, gebrek aan ernst, onwetendheid, zedeloosheid, ja zelfs over afval hebben de overhand. Zeer smartelijk is het, dat men er over moet klagen, dat zoo menig predikant zijn ambt er aan geeft, om zich in een wereldsch beroep meer voordelig te verzoeken. Ook het getal studenten is aan het minderen. Men houdt het er voor, dat het voor de Christelijke gemeenten in Japan zeer gevaarlijk is, dat zij zoo zeer aandringen op algehele zelfstandigheid, heigden er reeds toe geleid heet, dat zendingen uit het buitenland werden weggezonden. Warneck besluit zijne uitvoerige mededeelingen, waarvan wij slechts een kort uittreksel gaven, aldus:

«Men heeft vroeger op overdreven manier de Japanse Zending bewonderd, en gedroomd van een kerstening van het gansche volk binnen een tijd van eenige tientallen jaren. Nu is een tijdperk van groote ontzetting ingetreden, en een groote wolk van tegenheden heeft de hooggespannen verwachting verdonkerd; doch, bedriegt ons niet alles, dan is het een gezonde crisis, die het werk Gods in Japan tot heil worden zal.»

WINKEL.

Door Kinderen.

AAN HET STRAND.

VIII.

Zonder veel van wind en weer geleden te hebben, was men Kaap Hoorn om, en door de straat van Magellaen in den Stillen Oceaan gekomen. Thans ging het noordwaarts lang de Westkust van Zuid-Amerika, die toen nog aan Spanje behoorde.

Hier echter liep het voor 't eerst op de reis den scheepelingen tegen. De wind, die westelijk was geweest, liep om naar 't noorden en dreef de brik juist in een richting, anders dan die men voluit wou. In enkele dagen was men meer achter-dan vooruit gegaan en 't liet zich niet aanrden, dat er spoedig verandering zou komen. De kapitein zette een bedenkelijk gezicht, doch er viel niets aan te doen, en de vrees was groot dat het slot van de duizer zoo voor spoedige reis nog veel bederven zou.

Op zekeren Zondagmiddag — 't was nu in April van 't jaar 1770 — bevond Walter zich op het dek, en kuierde al sluitende wat rond. Aan Bijbelrezen dacht hij niet meer, noch Zondags noch in de week. Zich wat vervreemd, keek hij rond, of er ook 't een of ander voor hem te doen viel, toen hij aan den boeg twee scheepelingen bespeurde, die bezig waren een zwaar touw op te rollen. 't Ging hun niet al te best af en Walter, die zulke dingen nu al zoo goed verstond als de beste matroos, dacht dat hij hun eens moest wijzen, hoe het op de makkelijkste manier ging.

De jongens schenen van de aangeboden hulp bijster wel gedient; het werk liep goed, toen ongelukkig een der twee knapen in de gedachten kreeg boven op den ineengezonden ketting te gaan staan. Nauwelijks was dit geschied, of onverwacht kwam er een geweldige windstoot, die het vaartuig op zij deed hellen en al wat er op was tevens. De jongen op de ketting ervoer het. Hij tuimelde op zij en wilde zich nog vastgrijpen, maar vergeefs. Een oogenblik later lag hij in de onstuimige zee.

«Man over boord!» schreeuwde de andere jongen, en een oogenblik later werd die kreet door vijf, zes monden herhaald. Op 't zelfde oogenblik echter plompte er weer iets in 't water, en terwijl het scheepsvolk met lijnen en touwen naar den boeg snelde, zag men hoe Walter in zee was gesprongen, en met kracht tegen de golven inworstelde. De drenkeling was reeds tamelijk ver, en had blijkbaar moeite zich boven water te houden; ook scheen hij niet te bespeuren, dat men hem te hulp kwam.

«De boot uit!» beval de stuurman, en een oogenblik later was het vaartuigje, met zes matrozen bemand, al van 't schip afgestooten. Doch toen de kapitein, die gewaarschuwd was, op het dek verscheen, zag hij reeds, hoe Walter in de verte kwam aanzwemmen met den drenkeling. 't Was een zwaar werk, want de scheepelingen schenen door den val min of meer 't bewustzijn te hebben verloren. Het bootje naderde intusschen, doch 't kostte hij de hoogte zee nog wat moeite het tweemaal er in te krijgen. Eindelijk gelukte het, en snel roeide men weer naar 't schip, waar allen met levend gejuich werden ontvangen.

Toen Walter, na van kleeren gewisseld en een hartsterking gebruikt te hebben, weer boven verscheen — de scheepelingen moest naar kooi — werd hem van alle zijden de hand gedrukt. De kapitein gaf te zijner eere al 't volk een borrel en zoo ontstond er een algemeen vrolijkheid. Aan den Heere God te danken, die genadig twee menschenlevens had bewaard, dacht echter niemand, ook Walter niet. Men maakte plezier tot laat in den avond, en Walter hoorde van allen kant dat een knappe, wakker jongen was, die hart in zijn lijf had. Kortom, de jongen voelde zich recht in zijn schijn, en zijn trots verlief zich. Geen wonder dat hij,

den Heere God vergat, en aan grootmoeders lessen in 't geheel niet meer dacht.

Ben dag later werd de wind gunstiger en kon men de reis weder voortzetten. 't Zou, berekende de kapitein, nog een week duren, eer de haven bereikt was, die aan de Panamasche kust lag, doch wier naam ik u niet zeggen kan.

Nu kwam er echter een andere hinderenis. 't Bleek namelijk, dat er meer hout verstoekt of minder in voorraad was dan waarop men gerekend had. Doch erger was, dat er bij het onstuimig weer der laatste dagen een deel van den watervoorraad was verloren gegaan, wijl de tonnen lek waren geworden. Wat nu te doen? Na kort beraad werd besloten een der vele eilanden op te zoeken, die langs de kust liggen. Die eilanden zijn meestal zeer klein, en grootendeels onbewoond. Doch men vindt er houtgewas in overvloed en meestal ook goed drinkwater, gelijk de scheepelingen bij ervaring weten. Het zoogenaamde eiland van Robinson ligt ook in die streken.

Reeds na een halven dag kreeg men zulk een eiland in 't gezicht, en besloot men te beproeven of daar het gezocht was te vinden. Zeer verlangend naar wat ze zouden te zien krijgen, en niet ontvreden, dat men na zoo'n lange zeereis eens weer aan land kon gaan, stonden de mannen op het dek, Walter natuurlijk vooraan. Ieder hoopte zoo straks eens een wandeling te mogen maken, al wist elk dat er slechts twaalf man zouden gaan.

Men was nu vlak bij de kust, en de kapitein nam door zijn verrekijker het land in oogen-schouw. 't Rees uit de zee zacht gloeiend op, en was met struikgewas bedekt; verder op zag men hooge en vrij dikke bossen. Niet ver van het strand liep aan de ene zijde het land steil opwaarts, en verhef zich in de verte tot een berg, die geheel kaal scheen te zijn. Met verlangen tuurden allen naar het eiland. Twee booten werden haastig gereed gemaakt en uitgezet, en daarop koos de kapitein twaalf der flinkste zeelieden uit, om op het eiland het noodige hout en water te gaan halen. Zij kregen strikt bevel voor den avond terug te keeren. Het schip wierp het anker zoo dicht mogelijk aan het strand.

«Mag ik ook mee kapitein?» vroeg Walter, die te midden van vele teleurstelden met verlangen naar de booten keek.

«Dat gaat niet jongen», was 't antwoord. 't Is altijd een min of meer gewaagd werk. Men kan vreemde ontmoetingen hebben op zulke eilanden, waar niemand en iedereen baas is. Als je een ongeluk overkwam, zou ik het voor je ouders niet kunnen verantwoorden.»

«Och kapitein, ik zal wel oppassen. Ik wou zoo graag eens aan land.»

«Zoo! Begint hij te nu al op zee te vervelen, jongelief! Dat ziet er slecht uit», antwoordde de kapitein glimlachend.

De stuurman riep den kapitein nu ter zijde, en fluisterde hem in: «Laat den jod maar eens meegaan, kapitein. 't Is een flinke jongen, en hij heeft gisteren pas getoond wat er in hem zit. Hij mag nu ook wel eens wat hebben tot be-loning.»

Daar wist de kapitein niet zoo dadelijk iets tegen in te brengen. Er was weinig tijd te verliezen en hij sprak: «Nu, in vredesnaam dan. Neem den roer mee, maar zeg aan den bootman dat hij op hem past.»

Haastig en door niet weinigen algunstig nageloken, sprong Walter in de boot, die weldra wegroeide. Niemand vermoedde hoe weinig reden

de een had om blij, de ander om wangustig te wezen.

Na een half uur waren de booten geland. De mannen begaven zich aan wal, en iedereen scheen vergenoegd dat hij eens op vasten grond kon wandelen te midden van gras en struiken. Zij bevonden zich op een der Gallapagos-eilanden 't dicht onder den evenaar en dit werden zij gewaar door de geweldige warmte, te meer daar er nu weinig wind was. De watertonnen werden aan land gebracht, en daarop haastte men zich voorreest onder de bossen schaduw te zoeken en tevens uit te zien naar een bron of kreek die drinkwater bevatte. Hout was er genoeg; dit had men maar voor 't kappen.

In het bosch begonnen de manschappen van de eene boot aanstonds met het laatste. Zij hieuen takken van de bossen, velden de jonge stammen, en bonden alles in bossen naan. Middelwyl gingen de andere mannen dieper het woud in om naar water te zoeken. Bij den laatste troep was ook Walter. Men had afgesproken, dat zoodra een der mannen water gevonden had, hij een luiden schreeuw zou geven, en zoo men hem dan niet hoorde een pistool af zou schieten. Allen waren goed gewapend, en bovendien mocht geen van allen zich ver verwijderen, ieder had daarbij te zorgen de richting in 't oog te houden, van tijd tot tijd te roepen of te schieten, wat de anderen dan zouden beantwoorden. Wie niets vond moest zorgen tegen den avond weer aan het strand te zijn.

HOOGENBIJK.

7. d. t. Schildpad-eilanden.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Gaastmeer, Marken (Eiland) en Berkel J. G. Meijnen, cand. te Groningen. — Balklout (comb. met Zunderdorp) A. Kuyper Jr., cand. te Amsterdam. — Wierum en Nes, W. Hoogland, cand. d'v. U. **BERIDANT:** Warns en Scharl, K. Doornbos, te Wollega. — Zuandam A. L. van der Valk, te Scheveningen A. — Veere, T. Bouma, te Doorn. — Tuunmarum c. a. S. Dwarshuis, te Oldemarket. — Fomerend, D. Bakker, te Broek op Langedijk. — Geldermalsen, Joh. S. Langen, te Oudekerk op de Vliet.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Aagtekerke (cl. Middelburg), A. J. Sculijn, te Foudigum c. a. — Sint Kruis (cl. IJzendijk), A. J. van Riet, te Oude-Nedorp. — Ootmarum, H. Smits Jr., te Nieuw-Leunen. — Saaxum, F. Haquebord, te Leeg, en Hoogkerk. — Schellingwoude, A. H. L. de Bui, te Bussum. — Innertga (Fr.), C. J. Veenhuizen, te Meteren (Geld.). — Knijpe, J. J. Bleeker, cand. — St. Jacobij-Parochie c. a. A. van Wijk, cand. — Kamperven (cl. Kampen), L. M. van Noppen, te Leerdam. — Velden (N.-H.), P. A. Klap, te Oosterland (Zee). — Scheveningen, G. Mansveld, te Amersfoort.

AANGENOMEN: Overland c. a. (cl. Goes), J. H. Schreuder, te Bleiswijk. — Den Burg (Tessell), S. Monna, te Weil. — Alkmaar, F. J. Los, te Bruchem. — Rheden, J. P. Hattink, te Muiden.

BERIDANT: Akkerwoude c. a. J. Groeneweg, te Westerschelling. — Eerbeek c. a. G. van der Giesen, te Londen. — Oost- en West-Souburg (cl. Middelburg), A. Troelstra, cand. te Utrecht. — Wapenveld, G. Vellenga, te Kootwijk. — Beuningen c. a. M. A. van Rhijn, te Wateringen. — Simonshaven en Bieri, G. Nijhof, cand. — Bruijnse, F. J. van de Plasche Jr., te Gouda.

De heer A. Kuyper Jr., candidaat tot den Heiligen Dienst bij de Geref. kerken, stelt zich, wegens voortzetting zijner studien, voorreest niet beroepbaar.

Advertentiën.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissie van de Prinsensstraat,
Prinsengracht bij de Prinsensstraat,
No. 157.
AMSTERDAM.

GEVRAAGD,
een Horlogemakersbediende, die op de hoogte van het vak is, met groot week en tevens zelf heeft zich verder in het lijne werk te bekwamen.
Brieven te adresseeren JOH. VAN ROON, Uurwerkmaker, Vlaarding.

Mevrouw HEEMSKERK, te Sas van Gent, (Prov. Zeeland), vraagt tegen 't Mei eens **Keukenmeid,** van Gereformeerde belijdenis, die goed kan werken en een burgerpot kan koken.

Uitgave van D. DONNER, te Liden:
Herinneringswoord
aan jeugdige leden der gemeente bij het afleggen hunner geloofsbelijdenis,
door Ds. W. DOORN.

Prijs 12½ Ct., 25 ex. f. 3.—, 50 ex. f. 5.—.

„De Mentor.”
Orgaan van Verzekering en aanverwante vakken,
ONDER REDACTIE VAN:
Mr. Dr. H. S. VELDMAN,
Mr. Dr. K. H. BEIJEN,
DIRK BEERENDS,
A. WINKLER PRINS,
Dr. J. v. OS.
Proefnummers gratis.
D. BEERENDS & Co.
AMSTERDAM, Hoerengracht 308.

P. VAN EIJK.
Firma JOHANNES KRAMER & Co.,
DAM 15—17, AMSTERDAM.

Koopen en verkopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden a DEPOSITO ½ pCt. onder de onroerzakekoers. Betragen tot en met Duizend Gulden worden op voorron terugbetaald.

ELECTRISCHE DRUKKERIJ, voorheen J. M. ARND & ZONEN.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:
Aan Legaten:

Door den heer F. Doornbos te Utrecht, van wijlen Mevrouw de Wed. van Ark, geb. Geelkerken f. 3000.

Aan Contributiën:
Door den heer H. Zoethout te Oudeg f. 120; door Ds. F. Drost te Vlaarding, van de Stui-vereeniging «Eben-haezer» f. 100; (hierplaatst wegens mistelling door den heer H. T. Lijbse te Arnhem f. 10; door den heer J. Zijlstra te Oosterbierum f. 82; door Ds. C. W. E. Ploos van Amstel te Zwolle f. 100.

Aan Collecten: (voor de Theologische faculteit.) Van de Geref. kerk te Sas van Gent f. 6.12; van idem te Zwartewaal f. 5.43; van idem te Culemborg (halve coll.) f. 4.28.

Aan Schenkingen:
Van X. V. Z. f. 25; door den heer Joh. van Loo te Nijkerk, van de Chr. Jongel. vereen. f. 3; door Ds. C. W. E. Ploos van Amstel te Zwolle van een werkvrouw f. 1; gevonden in de collecte der Geref. kerk te Delft f. 10; door den heer W. Hovy van P. 41 f. 20; van W. H. Jr. f. 2.50, samen f. 22.50.

Voor de Medische Faculteit:
Door Ds. C. W. E. Ploos van Amstel te Zwolle f. 7; gevonden in de collecte der Geref. kerk te Delft f. 10. De f. 30 reeds tweemaal genoemd waren door tusschenkomst van den heer H. Trampe ontvangen.

Voor het Studiefonds:
Door Ds. J. H. M. G. Wolf te Maasland, 3 m. bijdrage van de Halvestuiversvereeniging f. 42; door Ds. C. W. E. Ploos van Amstel te Zwolle van een werkvrouw f. 0.70.

S. J. SEEFAT, Pensioonsateller.

Verschenen bij den Boekhandel, voorheen HOVEKER & WORMSER, Amsterdam:

Dr. A. SCHREIBER,
HET WERK DER RIJNSCHE ZENDING
IN NEDERLANDSCH OOST-INDIË.
Met een woord vooraf van
J. P. G. WESTHOFF.
Met 29 illustratiën.

Prijs f. 0.30; per 100 exemplaren f. 25.—.

Dit blad is
drt blad bet
aan den Ull
Insending
kunnen voor

Dan

Nu we d
van het Pa
tervolgd heb
cindpaal ber
vluchtigen t
terug te we
beschouwing
niet teloofta.

De Psalmi
bevestigd, 27
zang Gode,
heeft, zoo ge
alle oorzaak
overgelaaten,
en dat het a
is, die haar
Vergelijden
niet van de
gezegd word
heet het: «D
rijken bewog
en de aarde
te redder.